

Klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere klimagassutslipp, og å følge dem opp over tid. Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Klimaregnskap bygges opp av to innsatsfaktorer: informasjon om virksomhetens aktiviteter og informasjon om aktivitetenes utslippsfaktorer.

Eika bankene har i fellesskap utarbeidet felles klimaambisjon om netto null utslipp i 2050 og har i den forbindelse forpliktet seg til å utarbeide klimaregnskap og løpende tiltaksplaner og delmål.

Baseår

For Trøndelag Sparebank er 2024 det første året vi utarbeider klimaregnskap med finansierte utslipp og blir dermed baseår for fremtidig rapportering.

Markedsbasert vs. lokasjonsbasert

For å beregne klimagassutslipp knyttet til elektrisitetsforbruk kan både en markedsbasert og lokasjonsbasert metode anvendes. Lokasjonsbasert metode beregner utslipp basert på hvor i verden man befinner seg og hvordan strømmen produseres der. Markedsbasert metode tar markedsmekanismer med i beregningen og inkluderer utslipp avhengig av om man kjøper strøm med eller uten opprinnelsesgarantier (garantert fornybar strøm). Strøm uten opprinnelsesgarantier vil basere seg på residualmiksen. Ved rapportering av finansierte utslipp av bolig og næringsbygg skal man rapportere både markedsbaserte og lokasjonsbaserte utslipp.

Miljøfyrtårn

Miljøfyrtårns klimaregnskap er basert på GHG-protokollen, som er den mest kjente standarden for rapportering av klimagassutslipp. Trøndelag Sparebank har vært miljøfyrtårnsertifiserte siden 2022. Sertifiserte skal årlig fylle ut sine aktiviteter (klima- og miljødata) i skjemaet for innrapportering i styringsverktøyet. Basert på data/informasjonen som er rapportert inn, beregnes utslippstall automatisk og fremstilles i et klimaregnskap.

Banken jobber kontinuerlig med å forbedre datatilgangen og kvaliteten til klimaregnskapet.

Klimaregnskap 2024

Utslippskilde		Utslipp	Enhet
Scope 1			
Transport	Bensin (personbil/varebil)	0,61	tonn CO2e
	Diesel (personbil/varebil)	1,83	tonn CO2e
Sum Scope 1		2,44	tonn CO2e
Scope 2			
Elektrisitet	Elektrisitet - lokasjonsbasert	8,19	tonn CO2e
Drivstoff i virksomhetens kjøretøy	Elektrisitet - lokasjonsbasert	0,33	tonn CO2e
Sum Scope 2 - lokasjonsbasert		8,53	tonn CO2e
Scope 3			
Avfall	Restavfall	0,62	tonn CO2e
	Organisk avfall (matavfall med mer)	0,05	tonn CO2e
	Treavfall	0,00	tonn CO2e
	Papir, papp og kartong	0,24	tonn CO2e
	Metall (ikke emballasje)	0,00	tonn CO2e
	Masser og uorganisk materiale	0,04	tonn CO2e
	Glass- og metallemballasje	0,01	tonn CO2e
	Plast	0,01	tonn CO2e
	EE-avfall	0,04	tonn CO2e
	Farlig avfall	0,00	tonn CO2e
Sum avfall		1,00	tonn CO2e
Transport	Kjøregodtgjørelse	15,34	tonn CO2e
	Flyreiser, Norge og Norden	4,43	tonn CO2e
	Flyreiser, Europa	0,00	tonn CO2e
	Flyreiser, Verden	0,00	tonn CO2e
	Togreiser	0,00	tonn CO2e
	Ansattes reiser til/fra kontoret	66,05	tonn CO2e
Sum transport		85,82	tonn CO2e
Finansierte utslipp			
	Noterte aksjer og obligasjoner	0,000	tonn CO2e
	Bedriftslån og unoterte verdipapirer	0,00	tonn CO2e
	Næringseiendom - lokasjonsbasert	636,00	tonn CO2e
	Bolig - lokasjonsbasert	644,00	tonn CO2e
	Lån til motoriserte kjøretøy	0,00	tonn CO2e
	Lån til landbruk	19908,00	tonn CO2e
Sum finansierte utslipp		21188,00	tonn CO2e
Produksjonsutslipp			
	Produksjonsutslipp fossil	0,59	tonn CO2e
	Produksjonsutslipp og overføringstap fra el	9,83	tonn CO2e
Sum produksjonsutslipp		10,42	tonn CO2e
Sum Scope 3		21285,24	tonn CO2e
Total CO2 utslipp lokasjonsbasert		21296,20	tonn CO2e
Scope 2			
Elektrisitet	Elektrisitet - markedsbasert	219,42	tonn CO2e
Scope 3			
Finansierte utslipp	Næringseiendom - markedsbasert	13167,00	tonn CO2e
	Bolig- markedsbasert	21708,46	tonn CO2e
Total markedsbaserte utslipp		35094,88	tonn CO2e
Total CO2 utslipp markedsbasert		55102,56	tonn CO2e

Klimagassutslipp i egen drift

I 2024 hadde banken et klimagassutslipp på 185 tonn Co2e i egen drift. I tråd med GHG protokollen kategoriserer vi disse i tre scopes, områder:

Scope 1: Direkte utslipp fra eget utstyr og produksjon, eks. firmabiler. For Trøndelag Sparebank sitt vedkommende gjelder scope 1 to av bankens biler som går på fossilt drivstoff. Alle nyanskaffelser av biler i tjeneste skal være nullutslippskjøretøy i den grad det er mulig.

Scope 2: Indirekte utslipp fra energi og fjernvarme til bankens bygg. Gjelder utslipp i fm strømforbruk i egne og leide lokaler.

Scope 3: Indirekte utslipp knyttet til kjøp eller finansiering av varer og tjenester. I følge GHG-protokollen kan disse utslippene deles inn i 15 ulike kategorier, som kan oppstå både oppstrøms og nedstrøms i bankens verdikjede. Utslipp som forekommer oppstrøms, kan være fra innkjøpte varer og tjenester. Eks. flyreiser, ansattes reiser til/fra jobb, avfallshåndtering og innkjøpte varer. Nedstrøms utslipp er utslipp fra solgte varer og tjenester. Eks. Transport, bruk, og sluttbehandling av solgte produkter. For finansforetak er det spesielt utslipp som forekommer gjennom bankens investeringer - såkalte finansierte utslipp – som er den desidert største utslippsposten i bankens klimaregnskap. Finansierte utslipp er utslipp som genereres gjennom utlån og investeringer. Eks. utlån til bolig, bil, landbruk, og investeringer i selskaper.

Finansierte utslipp, Scope 3 kategori 15

Banken hadde et finansierte utslipp på 21188 tonn Co2e. Mesteparten er knyttet til landbruksporteføljen, resterende er boliglån og lån til næringsbygg.

Finansierte utslipp av bolig:

Finansierte utslipp fra boliglån inkluderer alle lån til kjøp eller refinansiering av boligeiendom til privatpersoner. Det rapporteres på totalt energiforbruk, energiforbruk per kvadratmeter og klimagassutslipp per kvadratmeter i tillegg til klimagassutslipp fra porteføljen.

De finansierte utslippene for boliglån er beregnet ved hjelp av veileder fra Finans Norge, data fra Eiendomsverdi, og bankens egne regnskapstall fra porteføljen.

Klimadata

Dataene fra Eiendomsverdi består av estimert energimerker, beregnet energiforbruk, og beregnet CO2-utslipp. Denne dataen er av datakvalitet 4 etter PCAFs datakvalitetshierarki. Datakvaliteten rangeres mellom 1= høy datakvalitet og 5 = lav datakvalitet. Finans Norge avventer avklaring fra PCAF på om metoden har score 3 eller 4. Inntil videre har Finans Norge valgt en konservativ tilnærming og tilordnet metoden score 4.

Dataene som leveres fra Eiendomsverdi er basert på modellering og scenariobruk som tar utgangspunkt i tilgjengelig data om blant annet bygningsmasse, norske klimasoner og offentlige utslippsfaktorer fra NVE.

Regnskapstall

For å finne bankens andel av utslippene fra boligene i porteføljen, deles utestående eksponering mot boligene på boligenes verdi ved kontraktinngåelse.

Dersom det ikke er mulig å oppdrive opprinnelig verdi av bygget, skal den siste tilgjengelige eiendomsverdien brukes og låse denne frem til lånet er nedbetalt eller refinansiert. Banken skal være åpen om hvor stor andel av porteføljen de har brukt opprinnelig verdi på og hvor stor andel de har brukt sist tilgjengelige verdi på (der denne er ulik verdi ved kontraktinngåelse). I og med at en ved refinansiering av eiendommen gjør en ny verdivurdering, ansees dette å være et mindre problem, da boliglån refinansieres relativt ofte.

For alle de fire boligtypene enebolig, tomannsbolig, rekkehus og leiligheter får 99% av eiendommene beregnet estimerte CO₂-utslipp. Dekningsgraden er noe lavere for leiligheter, og er på 98 % sammenlignet med godt over 99% for de øvrige boligtypene. Hele borettslag (bygningen) er ikke inkludert i rapporten.

Finansierte utslipp av landbruk:

Finansierte utslipp for landbruk inkluderer personer eller selskaper som er aktive produsenter.

Klimadata

De finansierte utslippene for landbruk er beregnet ved hjelp av veileder fra Finans Norge, data om bedriftskunder fra produksjons- og avløsertilskudd til jordbruksforetak fra Landbruksdirektoratet ([Data Norge](#)), og bankens egne regnskapstall fra porteføljen.

Utslippsfaktorer er hentet fra [Platon-rapport 5/2022](#), som er i tråd med anbefaling av Finans Norge. Ved å bruke verktøyet levert av Eika vil beregningene gi en datakvalitet score lik 3 etter PCAFs datakvalitetshierarki. Datakvalitet rangeres mellom 1 = høy datakvalitet og 5 = lav datakvalitet.

Banker har ulik praksis når det gjelder å kategorisere utslipp fra landbruksmaskiner, da noen inkluderer dette i utslipp fra landbrukssektoren, mens andre inkluderer det i aktiva klassen motoriserte kjøretøy. Trøndelag Sparebank har valgt å inkludere dette i utslipp fra landbrukssektoren.

Verktøyet inkluderer ikke opptak fra skog. Banken rapporterer ikke på klimagassopptak i skog.

Regnskapstall

Bankens andel av utslipp beregnes ut ifra eksponering mot landbrukskunden sett i forhold til verdien av denne kundens pant. Finans Norge har ikke identifisert noen norske landbrukskunder som er store nok til at finansforetak i Norge har tilgang på selskapsverdi inkludert kontanter for bruk i telleren for fordelingsfaktoren.

Klimagassutslippene fordeles derfor i tråd med kundens belåningsgrad (loan to value, LTV). Belåningsgraden beregnes på bakgrunn av hver enkelt banks verdsettelsesmodell for landbruket. Disse verdsettelsesmodellene inkluderer normalt bondens hus. I Norge er typisk

bankfinansiering av landbruket en blanding av hus og gårdsdrift, som regel uten at banken har mulighet til å identifisere hva av lånet som går til hva. I praksis blir dermed finansierungsgraden felles for hus og gårdsdriften.

Finansierte utslipp av næringsbygg:

Finansierte utslipp fra næringsseiendom inkluderer finansiering av næringsseiendom som benyttes til kommersielle formål, definert som inntektsskapende virksomhet gjennom utleie av for eksempel kontor, hotell, lagerbygg eller utleieboliger. Dette gjelder uavhengig om låntaker eier eiendommen direkte eller gjennom et selskap. Finans Norge anbefaler å inkludere klimagassutslipp relatert til utleieboliger i aktivaklassen næringsseiendom. Investeringer eller lån der eiendom er pantsatt for andre formål enn til kommersiell utleie av næringsseiendom og boligutleie, er ikke dekket under næringsseiendom. De finansierte utslippene for boliglån er beregnet ved hjelp av veileder fra Finans Norge, data fra vår leverandør Netto, og bankens egne regnskapstall fra porteføljen.

Klimadata

Dataene fra Netto består av estimert energimerke, beregnet energiforbruk og beregnet CO₂-utslipp. Denne dataen er av datakvalitet 4 etter PCAFs datakvalitetshierarki. Datakvalitet rangeres mellom 1= høy datakvalitet og 5 = lav datakvalitet. Finans Norge avventer avklaring fra PCAF på om metoden har score 3 eller 4. Inntil videre har Finans Norge valgt en konservativ tilnærming og tilordnet metoden score 4.

Dataene som leveres fra Netto er basert på modellering og scenariobruk som tar utgangspunkt i tilgjengelig data om blant annet bygningsmasse, norske klimasoner og offentlige utslippsfaktorer fra NVE. En detaljert beskrivelse av deres metodebruk finnes her.

Regnskapstall

PCAF-standarden anbefaler å bruke eiendommenes verdi ved kontraktinngåelse (finansieringstidspunktet) i nevneren for fordeling av utslipp, samt at denne oppdateres ved fornyelse av lånet eller ved andre endringer. Dersom finansforetakene ikke har verdi ved kontraktinngåelse, kan de bruke nåværende verdi, men låse denne for fremtidig rapportering.

Omtrent 84% av porteføljen næringsseiendom er inkludert i klimaregnskapet.